

Alueidenkäyttölain 7 §:n mukaan:

”Kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä (kaavoituskatsaus). Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. Kaavoituskatsauksen yhteyteen on kysynnän sitä edellyttäessä liitettävä arvio asumiseen varattujen tonttien riittävydestä (29.12.2006/1441). Kaavoituskatsauksesta on tiedotettava sen tarkoituksen kannalta sopivalla tavalla.”

Kaavoituskatsaus on luonteeltaan informatiivinen dokumentti, johon kootaan vireillä olevat ja tiedossa olevat tulevat hankkeet alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla. Kaavoituskatsauksesta on tiedotettava sen tarkoituksen kannalta sopivalla tavalla. Oheismateriaalina Kaavoituskatsaus 2025.

Alueidenkäyttötavoitteet sekä maakuntakaavat:

Pohjois-Pohjanmaalla on tällä hetkellä lainvoimaisena voimassa neljä maakuntakaavaa: Pohjois-Pohjanmaalla voimassa ovat 1.-3. vaihekaavat sekä Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava, joka täydentyi merkinnöiltään niiltä osin, kuin uudistamistyössä aihealueita käsiteltiin. Vaihemaakuntakaavat kumoavat käsiteltyjen teemojen osalta vuoden 2003 maakuntakaavan sekä Vaalassa ja Himangalla aikaisemmin voimassa olleet Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakuntakaavat.

Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavaa uudistettiin vaihemaakuntakaavoituksen periaatteella (AKL 27 §) vuosina 2009-2018, uudistamistyö sai lainvoiman tammikuussa 2022 (Korkein hallinto-oikeus KHO 2022:11). Maakuntakaavan uudistamisen pohjaksi laaditut Pohjois-Pohjanmaan maakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (MAT) hyväksyttiin maakuntahallituksessa 10.10.2011, 240 §. Tavoitteet laadittiin vuorovaikutteisessa yhteistyössä maakunnan kuntien, seutukuntien ja viranomaisten kanssa. Tavoitteiston lähtökohtana ovat olleet toisaalta valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT, voimaan 1.3.2009) ja toisaalta maakunnan omista erityistarpeista lähtevät maakuntasuunnitelman tavoitteet sekä voimassa oleva maakuntakaava ja sen laatimisen yhteydessä määritellyt tavoitteet. Lisäksi otettiin huomioon maakuntaohjelma ja maakunnan pitkän aikavälin strategiat, kuten ilmasto-, energia- ja liikennestrategiat. Kolmannen vaihemaakuntakaavan lainvoimaisuuden myötä Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaava on kokonaan päivittynyt sekä Vaalan ja Himangan alueiden osalta Kainuun ja Keski-Pohjanmaan

maakuntakaavat ovat kumoutuneet. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen aloitettiin syksyllä 2021 ja sen oli määrä valmistua vuoden 2024 aikana, mutta julkisen ehdotusvaiheen runsaan palautteen takia hyväksymiskäsittely siirtyi keväälle 2025.

Alueidenkäyttölaki ja Rakentamislaki:

Merkittävin muutos, mikä vaikuttaa kunnan maankäyttöön ja rakentamiseen vuoden 2025 alusta alkaen, on mm. 1.1.2025 voimaan tulleet uusi Rakentamislaki sekä Alueidenkäyttölaki. Nämä kaksi lakia ovat korvanneet entisen Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL). Rakentamislaki ohjaa rakentamista ja alueidenkäyttölaki maankäyttöä ja kaavoitusta.

Merkittäviä muutoksia rakentamiseen on mm. lupatyyppin muutokset, missä entiset rakennus- ja toimenpideluvat on korvattu yhdellä lupamuodolla eli rakentamisluvalla. Lisäksi rakentamisen luvantarvetta on kevennetty.

Alavieskan kunnan alueella voimassa olevat yleis- ja asemakaavat:

Alavieskan kunnan alueella on useita merkittäviä kaavahankkeita sekä muita maankäyttöön liittyviä hankkeita. Kunnassa on tällä hetkellä voimassa Alavieskan keskustan osayleiskaava, Kähtävän osayleiskaava, Saarenkylän-Vieskanjärven tuulipuiston osayleiskaava sekä Kytölän tuulipuiston osayleiskaava. Lisäksi kunnassa on taajama-alueella asemakaava, johon on tehty viimeisin muutos v. 2024 Jokiniituntien ja sen ympäristön alueella.

Alavieskan kunnassa vireillä olevat kaavat:

Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava, Verkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaava sekä Miehennevan aurinko- ja tuulivoimapuiston osayleiskaava.

Muita maankäyttöön ja rakentamiseen liittyviä hankkeita:

Alavieskan kunnan alueella muita merkittäviä maankäyttöön liittyviä hankkeita ovat mm. Fingrid Oyj:n Jylkkä-Alajärvi 2x400+110kV voimajohtolinja, Gasgrid Oy:n vetyputkihankeselvitys sekä Marjanevan aurinkovoimalahankeselvitys. Lisäksi kunnassa on vireillä Rakennusjärjestyksen uudistus.

Esittelijä	Tekninen johtaja Tuomas Häggman
Päätösehdotus	Lautakunta hyväksyy vuoden 2025 kaavoituskatsauksen ja lähettää sen edelleen kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kari Pentti
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy vuoden 2025 kaavoituskatsauksen ja lähettää sen edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi vuoden 2025 kaavoituskatsauksen ja lähettää sen edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi. Asiantuntijana § 195 esittelyn ajan toimi kunnan tekninen johtaja Tuomas Häggman. Hän poistui kokouksesta esittelyn jälkeen klo 18:06.

Kvalt 22.09.2025
269/10.03.00.08/2025

Esittelijä	Kunnanhallitus
Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2025 kaavoituskatsauksen.
Päätös	